

Notat om modtagne henvendelser.

16-04-2013

Der er modtaget 481 henvendelser, jf. bilag 3.

Sagsnr.
2013-63470

Synspunkter i henvendelserne er sammenfattet under følgende temaer:

Dokumentnr.
2013-310040

- A) Øvesalen
- B) Den Kgl. Livgarde
- C) Amfiteatret
- D) Livgardens Kasserne
- E) Eksercerpladsen
- F) Rosenborg
- G) Kongens Have
- H) Parkering
- I) Visuel forbindelse - indblik og udsyn
- J) Forhold til anden lovgivning
- K) Arbejdspladsforhold
- L) Alternative forslag
- M) Andet
- N) Positive over for forslaget

Sagsbehandler
Laila Echammari

A) Øvesalen. I alt 450 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Projektet er udtryk for historieløshed og manglende forståelse for fortidsminder.
- Der er manipuleret med vinkel og størrelsesforhold på øvesal på den tegning, der er sendt rundt. Bygningen vil blive kæmpestor.
- Projektet er ikke et stort byggeri, og er tilmed halvt nedgravet.
- Forkert at lægge så stort et byggeri i et af byens smukkeste kulturhistoriske områder.
- Lokalplanforslaget indeholder ikke tilstrækkelig begrundelse for, at øvesalen ikke kan placeres et mere skånsomt sted end dette unikke historiske område.
- Projektet er dårligt især pga. øvesalens store højde.
- Øvesalen er et smukt projekt, der i størst mulig grad tager hensyn til Kongens Have.
- Den nye øvesal bygges ikke i Kongens Have, men på kasernens eget område.
- Øvesal har et større areal i grundplan end Rosenborg, og med 11,5 meter til kip (som et 3-etages hus) er det meget større end hvad det kulturhistoriske område kan bære.
- Det skitserede hus i forslaget er ikke det endelige hus, men det størst tænkelige.
- Den nye bygning kan gå hen og blive rigtig køn med respekt for historien.
- Byggeri her vil med sikkerhed forringe borgernes livskvalitet, da det går ud over det rekreative område

Plan og Byrum

Njalsgade 13
Postboks 447
2300 København S

Telefon
3366 1367

Telefax
3366 7020

E-mail
laiech@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009482044

- Helt urimeligt og utroværdigt at man ikke kan finde et rimeligt egnet og eksisterende alternativ til at bygge en ny øvesal her til 24 mill. kr.
- At gennemføre projektet er en hån mod meningmand og en forringelse af folks hverdag.
- Lad være med at ødelægge dette enestående område med en klods af en bygning.
- Projektet er en afvejning af forskellige og ofte modsatrettede ønsker, og prisen som lokalplanen beskriver, er meget lille i forhold til hvad der opnås.
- En smuk og følsom bygning bygget i dag kan godt indgå harmonisk i fortidens skønhed og være vores arv til eftertiden.
- Meget beklageligt, at bygning af øvesal betyder, at en meget benyttet indgang til Kongens Have må lukkes.
- Et moderne øvelokale kan etableres mange steder, mens Kongens Have og Rosenborg er uerstattelig, så find en anden løsning.
- Et højt byggeri ved Kongens Have vil skygge langt ind i haven.
- Misforståelser omkring øvesalens størrelse og placering: Den er på 710 m² og ikke 1350 m², den ligger på Livgardens eget areal og ikke i Kongens Have, og den er ikke placeret på fredet område, men overskrider beskyttelseslinjen for fortidsminder med 20 meter for at sikre frit udsyn til Rosenborg.
- Selvfølgelig skal byen forskønnes med en musikpavillion.
- Projektet viser visioner for den levende del af musiklivet. Lad os skabe en ny bygning til glæde for de næste 350 år.
- Placering delvis under jorden, bevirker at omgivelserne ikke bliver syndeligt berørt når bygningen står færdig.
- Argumentationen i lokalplanen for bygningen virker tynd og uigennemtænkt.
- Bygningen er ikke kun en øvesal, men en koncertsal med plads til publikum på 150 personer.
- Bygningen har med sine 44,5 x 17 m en grundplan der er 300 m² større end Rosenborg Slot på 45 x 10 m
- Byggeriet ser rigtig godt ud og er placeret optimalt på livgardens område.
- Det er vigtigt at bevare fortidsminder, men også vigtigt at de kan eksistere sammen med nyt, som i dette gennemtænkte forslag, og vigtigt, at vi sætter vor tids aftryk på København.
- Det nye musikhus er en klar forbedring i forhold til de parkerede lastbiler mm., der er der i øjeblikket.
- Et musikhus er nødvendigt for at kunne bevare Livgarden i det karakteristiske og verdensberømte Københavnske gadebillede.
- Det er ikke troværdigt, at der ikke kan findes et andet velegnet sted til øvelokale i nærheden.

- At opføre en så stor øvesal i et følsomt område med stor bevaringsværdi er et meget stort indgreb og helt ude af proportioner.
- Øvesalen bør have en original arkitektur, og ikke bare underordne sig området som lokalplanforslaget lægger op til. Selvfølgelig skal der tages hensyn til omgivelserne, men bare at underordne sig vil mislykkes alene på grund af bygningens størrelse.
- Fysiske krav til en øvesal er bl.a. en gulvplads på 22 x 14 m svarende til 300m², en højde på 7 – 10 m til loftet, og et volumen på 2000 m³. Dertil kommer at musikkorpset skal have 100 % råderet over det og være placeret højst 1 km fra kasernen, da musikerne skal bære deres instrumenter til og fra øvelsen i forbindelse med vagtparaden eller anden militær musiceren på kasernen.
- Hvis øvesalen bliver et smukt hus, er det en god idé, bliver det et hus, der ikke passer ind, er det en dårlig idé.
- Det virker ikke troværdigt, at en bygning på 1350 m² kun skal bruges til øvesal. Der bør laves en detaljeret oversigt over hvad hver kvm skal bruges til.
- At bygge i historisk byrum kræver særlig indlevelse og den højeste kvalitet, og et sådant projekt fortjener, at områdets potentiale afsøges og udfoldes, så Kongens Have og Eksercerpladsen ses som et, men forslaget virker ordinært uden at give nye kvaliteter tilbage til byen.
- Med en formgivning som et ridehus, er øvelokalet helt fremmed for omgivelserne.
- Kulturstyrelsen finder det uheldig overhovedet at bygge inden for arealet af den gamle slotshave.
- Bygningen er unødvendig stor i forhold til arbejdstilsynets påbud, da oplagsplads og birum ikke er strengt nødvendige, så bygningen kunne reduceres med 1/3 del uden at miste kvalitet som øvesal.
- Byggeriet vil være et ar i det fælles område, der består af Rosenborg Slot, Eksercerpladsen og Kongens Have.
- På så kontroversiel en byggegrund forekommer det ikke rigtigt at bygge mere end de mest nødvendige øve faciliteter, men forslaget lægger op til, ud over øvesal, også at omfatte koncertsal og opbevaringsplads for materiel.

Forvaltningens bemærkninger til tema A, Øvesalen.

1) Alternative øvesteder

Livgardens Musikkorps har undersøgt mange alternative øvesteder, jf. notat og kortbilag 6. En total nedgravning af musikøvesalen ligger uden for den økonomiske formåen.

2) Musikøvebygningens placering

Eksercerpladsen er ikke fredet, men en del af bygningen ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot. Projektudviklingen er sket i tæt dialog med

Kulturstyrelsen og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, der begge er positive over for projektet.

Den valgte placering delvist inden for beskyttelseslinjen er efter forvaltningens og Kulturstyrelsens vurdering mindre forstyrrende for oplevelsen af Rosenborg slot end en placering langs med Gothersgade.

3) *Pladskrav til musikøvesal*

For at kunne rumme musikkorpsets øveopstilling kræves en musikøvesal med et gulvareal på mindst 14 x 22 meter, mellem 7 og 10 meter til loftet foruden et volumen på min. 2.000 m³ svarende til ca. 60 m³ pr. musiker, jf. notat bilag 6. For at kunne rumme musikkorpsets øveopstilling kræves mere plads end til en koncertopstilling, jf. notat bilag 6 om arealbehov og bilag 7, øvebygningens indretning. Øvesalen vil dermed kunne ændres til at rumme en koncertopstilling og ca. 150 tilhørerpladser uden det kræver mere areal. Intentionen er, at eventuel publikumsadgang til bygningen sker fra Kongens Have.

4) *Musikøvebygningens indretning med servicefaciliteter*

Musikøvebygningen indeholder ca. 1.070 m² etageareal foruden kælder og rummer ud over selve musikøvesalen også tilhørende/nødvendige servicefaciliteter, som enkeltmandsøvebokse, pauserum til personalet, opbevaringsrum til instrumenter samt personaletoaletter/rengøringsrum i kælderen. For at tilgodese muligheden for at holde f.eks. offentlige koncerter indeholder bygningen desuden publikumsfaciliteter som f.eks. foyer og toiletfaciliteter, jf. tegning af forslag til musikøvebygningens indretning bilag 7.

5) *Musikøvebygningens skyggevirksomheder*

Skyggediagrammer viser minimale gener, jf. side 11 i lokalplanforslaget. Arealer i Kongens Have berøres af mest skygge i juni kl. 19, mens arealer på Livgardens Kaserne berøres af mest skygge i marts kl. 9.

6) *Illustrationer i lokalplanforslaget*

Der er stillet spørgsmålstegn til om tegnings- og illustrationsmateriale er retvisende. Forvaltningen har derfor bedt Erik Møller Arkitekter om at kontrollere dette. Tegnings- og illustrationsmateriale i lokalplanforslagets redegørelsesdel side 6, 7, snittegning side 8 samt skyggediagrammer side 11 er med hensyn til størrelsesforhold, proportioner og skygger retvisende.

Håndtegningerne side 8 er, for så vidt angår den del der ligger inden for Livgardens Kasernes område, herunder musikøvebygningens volumen, konstruerede perspektivtegninger men ikke udtryk for et konkret projekt til musikøvebygningen, mens bebyggelsen i baggrunden nærmere er en signatur for bebyggelsen langs Gothersgade og således ikke repræsenterer de konkrete bygninger langs Gothersgade.

Forvaltningen foreslår, at håndtegningerne på side 8 i lokalplanforslaget udgår.

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at indskrænke lokalplanområdet, så det ikke omfatter arealer til et amfiteater i Kongens Have. Et amfiteater kræver under alle omstændigheder dispensation fra naturfredningsdeklarationen og en lokalplan alene vil ikke kunne muliggøre anlægget.

Det foreslås, at muliggøre, at bygningshøjden kan reduceres ved at tillade en anden tagudformning, såfremt taghøjden derved reduceres og tagudformningen samtidig tilfører byggeriet særlige arkitektoniske kvaliteter, der harmonerer arkitektonisk med bygningens udformning. Bygningens længde kan ved optimering af arealerne reduceres med 2,5 m, så bygningslængden ikke må overstige 42 m.

Der foreslås en konsekvensrettelse om, at der maksimalt må opføres 1.050 m² etageareal mod tidligere 1350 m², I dette areal indgik kælderarealer, der ikke skal medregnes i etagearealet.

Forvaltningen foreslår, at håndtegningerne på side 8 i lokalplanforslaget udgår.

B) Den Kgl. Livgarde. I alt 271 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Livgarden er et stort aktiv for hele byen, og det er vigtig, at den forbliver det samme sted og får ordentlige forhold.
- Livgarden hører historisk til i området.
- Musikkorpset leverer musik til Kongehuset og militæret foruden en landsdækkende koncertvirksomhed, og har brug for ordentlige øvefaciliteter.
- Livgarden musikkorps hører til på Livgardens kaserne, med mulighed for opbevaring af musikinstrumenter, omklædningsmuligheder osv., når musikkorpset medvirker i vagtparaden.
- Det er fint, at Livgarden vil øve sig, men ærgerligt at de vil gøre det i en sal, der ødelægger Rosenborg og Kongens Have.
- Livgarden er et levende historisk aktiv for København, og man må respektere dens daglige virke.
- Musikkorpset er en vigtig del af Livgarden og kan ikke henlægges til den anden del af byen.
- Musikkorpset er en kulturinstitution, der fortjener, og har hårdt brug for, en øvesal, der er bygget til formålet, pga. krav til gulvplads, krav til rumfang for at undgå høreskader, krav til efterklangstid og som ligger på tjenestestedet.
- Naturligt og vigtigt, at musikkorpset kan øve sig tæt på det sted, hvor de hver dag deltager i vagtparaden.
- En rigtig god løsning for Musikkorpset.

- Oplagt at give Livgardens Musikkorps tilbage til københavnernes med gode faciliteter til friluftskoncert.
- Livgarden har siden 1786 været på stedet og stået vagt ved Rosenborg og Amalienborg.
- De sidste par år har Musikkorpset ført en nomade tilværelse, hvor de er blevet kørt rundt til forskellige koncertsale for at øve. Det er på tide de får ordentlige steder.
- Livgarden har en forpligtelse til at bevare og beskytte, herunder også at bevare det kulturmiljø, de er en del af, og som forslaget vil ødelægge.
- Livgarden bør inden for det gavmilde budget kunne finde andre løsninger, der ikke støder københavnernes så meget.
- Livgarden er en vigtig levende kulturel institution, der bør have optimale forhold.
- Musikken og musikerne er dejlige, men de historiske omgivelser og grønne områder er trods alt vigtigere.
- Det er forståeligt at Livgarden gerne vil have optimale løsninger for deres behov, men der er også andre hensyn at tage, som angår alle Københavnerne, og en mindre optimal løsning kunne måske også fungere.

Forvaltningens bemærkninger til tema B, Den Kgl. Livgarde.

- 1) *Alternative øvesteder*
Livgardens Musikkorps har undersøgt mange alternative øvesteder, jf. notat og kortbilag 6. En total nedgravning af musikøvesalen ligger uden for den økonomiske formåen.
- 2) *Musikøvebygning til Livgardens musikkorps*
Lokalplanen giver mulighed for at opføre en ny bygning, der rummer musikøvesal med tilhørende servicefaciliteter. Livgardens musikkorps vil med øvesalen få dækket et behov for lokale øvefaciliteter. Projektet vil endvidere være med til at fastholde funktionen på stedet.
- 3) *Reetablering af voldgrav ved Rosenborg Slot samt fjerne skur*
Uden for lokalplanområdet omfatter projektet reetablering af dele af voldgraven ved Rosenborg Slot og fjernelse af materialeskur. Det kan oplyses, at donationer fra en fond er givet til gennemførelse af det samlede projekt. Hvis en bygning der indeholder musikøvesal ikke realiseres vil øvrige dele af projektet heller ikke blive gennemført.

C) Amfiteatret. I alt 182 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

(Se også bemærkninger om amfiteatret under tema G, Kongens Have.)

- Amfiteatret vil være et ekstra tilskud til Kongens Have.
- Vil falde i god tråd med den aktivitet, der allerede eksisterer i Kongens Have.

- Godt at københavnernes får mulighed for at høre Musikkorpsets koncerter fra en beskeden tribune i Kongens Have.
- Med de danske vejrforhold vil amfiteatret kun kunne bruges ganske få dage om året.
- Et amfiteater og renovering af voldgraven lyder som en fin idé, men lad Kongens Have om at udføre det, så det sker i respekt for området.
- Amfiteatret vil forøge tilbud til borgere og gæster i Kongens Have, og kan spare den for mange skæmmende tribuner andre steder i haven.
- Amfiteatret virker som en dårlig måde at kompensere for et endnu dårligere projekt.
- Et amfiteater klods op af trafikstøj virker som en rigtig dårlig placering.
- Amfiteatret vil give København en form for udendørs scene den i den grad mangler.
- Amfiteatret vil kunne bruges af alle musikgenrer og af både amatører og professionelle, og være en stor gevinst for København.
- God idé med en ny scene i København, og flottere omgivelser fås ikke.
- Hvor mange musikere og tilskuere vil føle sig tiltrukket af en scene lige op af trafikeret vej.
- Et amfiteater hører hjemme i middelhavsområdet, og ikke i vores klima.
- En sådan udendørs scene vil være et stort plus for Kongens have, og vil trække mange til, både danskere og turister.
- Bygning af en amfiteaterscene udspringer ikke af et lokalt behov
- Udgravningen til amfiteatret vil bevirke at facaden af øvesalen ud mod Kongens Have vil virke meget stor.
- Lydniveauet fra amfiscenen vil forurene de nærmeste naboer.

Forvaltningens bemærkninger til tema C, Amfiteatret.

1) Forslag til amfiscene

Forslag til amfiscene er fremkommet fra Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, som er indforstået med, at denne del af projektet ikke medtages i lokalplanen. Dette hindrer ikke at styrelsen på et senere tidspunkt kan udvikle et lignende projekt evt. andet sted i haven.

Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme vurderer, at et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene harmonerer med de intentioner, der er for udviklingen af Kongens Have.

2) At anlægge en amfiscene kræver ikke lokalplan

Det vurderes, at det ikke kræver lokalplan at anlægge et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene i Kongens Have. Amfiteater eller friluftsscene vil derfor kunne

etableres uanset om det er lokalplanlagt eller ej.
Gennemførelse af et sådan projekt afhænger imidlertid af en evt. dispensation fra den naturfredningsdeklaration der omfatter arealet.

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at indskrænke lokalplanområdet, så det ikke omfatter arealer til et amfiteater i Kongens Have. Et amfiteater kræver under alle omstændigheder dispensation fra naturfredningsdeklarationen og en lokalplan alene vil ikke kunne muliggøre anlægget.

D) Livgardens Kaserne. I alt 87 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Livgarden hører hjemme på Livgardens Kaserne.
- Livgardens Kaserne har været her siden 1786.
- På nuværende tidspunkt er kasernens område et stort rod, og få ryddet op i containere, parkerede biler, fodboldmål, bunkere vil kun være et plus.
- Det er vigtigt, at Musikkorpsets gøremål holdes inden for kasernens område eller i hvert fald tæt på.
- Livgardens eksercerbygning, der lå langs Gothersgade, blev revet ned i 1930, sammen med de øvrige bygninger, der lå her. Siden har der været udpræget behov for ordentlige øvelokaler på kasernen. Man har brugt forskellige utilfredsstillende lokaler, eller måttet henlægge øvningen til andre steder i byen.
- Efter målinger, der kortlagde arbejdsmiljøet i de hidtidige øvelokaler på kasernen, og efter forgæves at have forsøgt at udbedre det, blev de hidtidige øvelokaler erklæret ulovlige i 2010.

Forvaltningens bemærkninger til tema D, Livgardens Kaserne.

1) Musikøvebygning til Livgardens musikkorps

Lokalplanen giver mulighed for at opføre en ny bygning, der rummer musikøvesal med tilhørende servicefaciliteter. Livgardens musikkorps vil med øvesalen få dækket et behov for lokale øvefaciliteter. Projektet vil endvidere være med til at fastholde funktionen på stedet. Derudover fastlægger lokalplanen placering af parkeringspladser til kasernen.

2) Forskønnelse af området

Arealet, hvor øvesalen placeres, udnyttes i dag til parkering. Ved omdisponering og reduktion af parkeringspladser vil arealerne nord for den nye bygning indrettes med græs og beplantning. Dette er en klar forskønnelse af området i forhold til i dag og styrker oplevelsen af et visuelt sammenhængende have-/parkanlæg mellem Eksercerpladsen og Kongens Have.

3) Reetablering af voldgrav ved Rosenborg Slot samt fjernelse af

Uden for lokalplanområdet omfatter projektet reetablering af dele af voldgraven ved Rosenborg Slot og fjernelse af

materialeskur. Det kan oplyses, at donationer fra en fond er givet til gennemførelse af det samlede projekt. Hvis en bygning der indeholder musikøvesal ikke realiseres vil øvrige dele af projektet heller ikke blive gennemført.

E) Eksercerpladsen. I alt 134 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Kan øvesal virkelig ikke placeres uden for dette følsomme område så byggeri på eksercerpladsen undgås eller i det mindste minimeres?
- Siden slutningen af 1700 tallet har pladsen tilhørt livgarden, og det skal den blive ved med.
- Lokalplanen vil effektivt forhindre en fremtidig integration af Eksercerpladsen i et større grønt anlæg.
- Et højt byggeri vil skæmme.
- Sammenhængen mellem Eksercerpladsen og Kongens Have er afgørende for hele områdets åbne karakter, og en bygning her vil ødelægge dette.
- Eksercerpladsen tilhører ikke forsvaret som sådan, men er en del af Rosenborg / Kongens Have, ligesom den fredede have ikke tilhører en styrelse, men tilhører staten.
- Byggeri på Eksercerpladsen harmonerer dårligt med perspektivplanerne, hvor der bl.a. står, at det på sigt er et ønske at genskabe visuel kontakt mellem Eksercerpladsen og Kongens Have.
- Eksercerpladsen bliver ikke brugt som eksercerplads mere, det er flyttet til Høvelte, og er nu nærmest kun udgangspunkt for turen til Amalienborg, og egentlig er der ikke noget, der binder Livgarden til stedet mere.

Forvaltningens bemærkninger til tema E, Eksercerpladsen.

1) *Alternative øvesteder*

Livgardens Musikkorps har undersøgt mange alternative øvesteder, jf. notat og kortbilag 6. En total nedgravning af musikøvesalen ligger uden for den økonomiske formåen.

2) *Musikøvebygningens placering*

Eksercerpladsen er ikke fredet, men en del af bygningen ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot. Projektudviklingen er sket i tæt dialog med Kulturstyrelsen og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, der begge er positive over for projektet. Den valgte placering delvist inden for beskyttelseslinjen er efter forvaltningens og Kulturstyrelsens vurdering mindre forstyrrende for oplevelsen af Rosenborg Slot end en placering langs med Gothersgade.

3) *Visuel forbindelse mellem Eksercerpladsen og Kongens Have Arealet, hvor øvesalen placeres, udnyttes i dag til parkering. Ved omdisponering og reduktion af parkeringspladser vil*

arealerne nord for den nye bygning indrettes med græs og beplantning og blive frihold for parkeringspladser. Dette er en klar forskønnelse af området i forhold til i dag og styrker oplevelsen af et visuelt sammenhængende have-/parkanlæg mellem Eksercerpladsen og Kongens Have.

4) *Ejerforhold*

Både Eksercerpladsen, Rosenborg Slot og Kongens Have ejes af Staten.

5) *Livgardens Kaserne*

Forsvaret har fortsat aktiviteter på Livgardens Kaserne/Eksercerpladsen (kasernen blev ikke lukket i forbindelse med det seneste forsvarsforlig).

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at muliggøre, at bygningshøjden kan reduceres ved at tillade en anden tagudformning, såfremt taghøjden derved reduceres og tagudformningen samtidig tilfører byggeriet særlige arkitektoniske kvaliteter, der harmonerer arkitektonisk med bygningens udformning. Bygningens længde kan ved optimering af arealerne reduceres med 2,5 m, så bygningens længde ikke må overstige 42 m.

Der foreslås en konsekvensrettelse om, at der maksimalt må opføres 1.050 m² etageareal mod tidligere 1350 m², I dette areal indgik kælderarealer, der ikke skal medregnes i etagearealet.

F) Rosenborg. I alt 165 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Der er alt for store konsekvenser ved at bygge en 1350 m² stor og op til 11,5 m høj bygning i fredet område ved Rosenborg Slot.
- Genskabelse af en del af voldgraven ved Rosenborg er et formildende element.
- Med en bygning på størrelse med Rosenborg, der vil spærre for synet til slottet, virker det som en hånd mod de mange, der holder af området at gennemtrumfe projektet.
- Forslaget kan forskønne nærområdet til Rosenborg ved at fjerne grimt skur, genskabe mere af voldgraven og få flyttet busser væk fra området.
- Rosenborg er et af de steder, hvor man stadig kan se gamle bygninger på større afstand end få meter – tag ikke det fra os.
- Rosenborg slot og omgivelsernes helhed, er værdig kandidat til UNESCO's verdensarvsliste, men byggeri af øvesal vil klart forringe denne mulighed.
- Forslaget er en ødelæggelse af det enestående syn af Rosenborg med omgivende have uden bygninger.
- Forbindelsen mellem Rosenborg og den næsten lige så gamle genbo, Reformert Kirke, er en vigtig del af kulturmiljøet, som forringes væsentligt.

Forvaltningens bemærkninger til tema F, Rosenborg.

1) Den visuelle oplevelse af Rosenborg Slot

Arealet, hvor øvesalen placeres, udnyttes i dag til parkering. Ved omdisponering og reduktion af parkeringspladser vil arealerne nord for den nye bygning indrettes med græs og beplantning og blive frihold for parkeringspladser. Dette er en klar forskønnelse af området i forhold til i dag, det styrker oplevelsen af et visuelt sammenhængende have-/parkanlæg mellem Eksercerpladsen og Kongens Have og vil styrke den visuelle forbindelse fra dele af Kongens Haves arealer til Rosenborg Slot. Det vil fortsat være muligt at se Rosenborg Slot samt andre fredede og bevaringsværdige bygninger i området på større afstande end få meter. Den valgte placering delvist inden for beskyttelseslinjen er efter forvaltningens og Kulturstyrelsens vurdering mindre forstyrrende for oplevelsen af Rosenborg Slot end en placering langs med Gothersgade.

2) Visuel forbindelse til Reformert Kirke

Den visuelle forbindelse mellem Rosenborg Slot og Reformert Kirke er bevaret men ændres i mindre grad ved at indblikket/udsynet fremover vil være indrammet af både den eksisterende kasernebygning og den nye musikøvebygning.

3) Verdensarvslisten

Rosenborg Slot figurerer ikke pt. på den danske tentative liste over forslag til steder, der på et tidspunkt kan komme på Verdensarvslisten. Det er Kulturstyrelsen, der fremlægger nye forslag for UNESCO.

G) Kongens Have. I alt 341 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

(Se også bemærkninger om amfiteatret under tema C, Amfiteatret.)

- Projektet passer ikke til Kongens Have.
- En katastrofe og dobbeltmoralsk at bygge i Kongens Have, hvor alt er fredet.
- Kongens Have er byens smukkeste park for Københavnerne såvel som turister. Ødelæg den ikke med kæmpe byggeri.
- Lokalplanforslaget inddrager en stor del af Kongens Have, uden ordentlig at gøre rede for denne del af planen, så man ikke kan forholde sig sagligt til denne indgriben.
- Kongens Have er et af de få grønne åndehuller i indre by, og her bør der overhovedet ikke bygges.
- Dårlig ide at placere et amfiteater her, hvor nogle af parkens smukkeste lindetræer står.
- Kongens Have er i forvejen ikke særlig stor, og en yderligere indskrænkning er meget uheldig, ikke mindst da en stor del i forvejen bruges til sports- og musikarrangementer.

- Det er vigtigt, at der ikke bliver gjort indhug i de få rekreative områder der er i indre by.
- Den kvadratiske Kongens Haves er et af de få bevarede renæssance anlæg, som projektet vil tage en stor bid af. Bevar dog haven.
- De gamle træer i Kongens Have og al den historie de bære på kan ikke genoprettes, så spar dem og placer øvesal andet sted.
- Det er veldokumenteret, at parker har en positiv virkning på humør, trivsel, folkesundhed og livskvalitet, så det er meget beklageligt, at man ikke kan finde andre placeringer end Kongens Have.
- Meget uheldigt at Hesteskoen for enden af Kavalergangen bliver fjernet.
- En scene vendt ud mod Kongens Have vil kun gøre haven endnu bedre
- Planen vil skabe et mørkt hjørne i parken.
- Havens historie, med autentiske træk helt tilbage til Chr. IV, og symmetri vil blive ødelagt med en sådan kolos, som det nye byggeri.
- Det er helligbrøde at flytte statuen ”løven og hesten” for enden af Kavalergangen, fordi indgang skal flyttes.
- Haven har stadig autentiske træk fra anlæggelsen i 1606, hvilket er helt unikt og giver potentiale for at komme på Unescos liste for verdens kulturarv, hvilket dog forringes af den foreslåede bygning og amfiteater.
- Kongens Have er med rette totalfredet, og alle forsøg på at skænde den er da også blevet afvist, som f.eks. planerne om at bruge den til Dansk Folkemuseum og 1920’ernes planer om Nationalmuseets placering. Så skænd ikke parken på denne måde nu.
- Forslaget, og ikke mindst amfiteatret, vil bidrage positivt til Kongen Have.
- Forslaget betyder, at indgangen nærmest Nørreport, som sandsynligvis er den mest brugte, nedlægges, og en meget brugt genvej tværs gennem haven ødelægges.
- Den indgang til haven, der nedlægges, erstattes med en anden og pænere indgang med en bedre placering.
- Forstemmende, at der skal bygges ved så historisk et sted som Kongens Have.
- Københavnske parker er ikke ledige byggegrunde for staten.
- Forslaget vil for altid ødelægge muligheden for at genskabe den del af haven (parterret) der historisk lå mellem Rosenborg og Gothersgade.
- Forslaget kan ophøje Kongens Have til et mere kulturelt samlingspunkt midt i byen, hvor der er noget for alle borgere.
- Det er i den kedelige ende af Kongens Have, der bygges, så det gør ikke så meget.

- Musik har der altid været i Kongens Have, så hvorfor ikke genoptage den gamle tradition.
- Kongens Have vil blive ødelagt, hvis forslaget føres ud i livet.
- Opførelsen af denne bygning vil gå stik mod den hidtidige strategi med at skabe et åbent og visuelt sammenhængende område, som nedlæggelse af børneinstitutionen, fjernelse af de mange bunker i haven, og genskabelsen af Krumspringet, renæssanceanlægget fra Chr. IV's tid.
- Kongens Haves åbne karakter vil brydes ved placeringen af en forholdsvis voluminøs bygning.
- Stien langs Eksercerpladsen, der er blandt de få oprindelige stier i haven, vil blive brudt op og det aksefaste og symmetriske haveanlæg forandres.
- Det er vigtigt at fastholde Kongens Have som en historisk have med plads til fredelig eftertanke og nydelse af skønheden, i modsætning til andre Københavnske parker med forlystelser og underholdning.
- Kongens Have er et kulturhistorisk klenodie med både unikke elementer fra den oprindelig renæssance have og fra efterfølgende tider, og et byggeri vil formindske havens kvaliteter og ødelægge fremtidige muligheder.
- Kongen Have bruges af mange til at skrå diagonalt igennem mellem Frederiksstaden og Nørreport, og det vil en flytning af indgangen ved eksercerpladsen ødelægge.
- Hvis et hjørne af Kongens Have ønskes revitaliseret bør det ske med udgangspunkt i borgernes ønsker, ikke livgardens.
- Ifølge forslaget skal 8 træer lade livet, hvor mange nye plantes?
- Kongen Have har en meget fin omkransende "facade", som ikke bør udsættes for indgreb.
- Amfiteatret vender ryggen til Kongens Have, og det er meget uheldigt at placere den uden sammenhæng med haven.
- Ved demokratiets indførelse i 1849 fik staten overdraget ansvaret for Kongens Have for at beskytte de unikke kulturværdier, i stedet for f.eks. Københavns Kommune, som fik øvrige parker på voldterrænet. Det er som om de offentlige myndigheder glemmer dette og ikke kender deres ansvar.
- Vi skal værne om alt det grønne, vi har i indre by, husk at bliver der først "pillet" ved det, så kommer det ikke igen.

Forvaltningens bemærkninger til tema G, Kongens Have.

1) *Placering af øvesalen*

Musikøvebygningen skal ligge i et hjørne af eksercerpladsen til den Kongelige Livgardes Kaserne, og ikke i Kongens Have som flere indsigere tilsyneladende forudsætter. Samtidig vurderes det, at park- og haveanlæggets (Kongens Have og eksercerpladsen) åbne karakter mod Gothersgade bevares. Kulturstyrelsen anbefaler den foreslåede bygningsplacering

- frem for en placering langs Gothersgade som i højere grad vurderes at hindre indsynet til fortidsmindet fra gaden.
- 2) *Visuel kontakt mellem Kongens Have og Eksercerpladsen*
Omdisponering og reduktion af parkeringspladser muliggør nyindretning af arealerne nord for bygningen med græs og beplantning. Dette er en klar forskønnelse af området og sikrer en større grad af visuel kontakt mellem Kongens have og Eksercerpladsen og styrker oplevelsen af et visuelt sammenhængende have-/parkanlæg.
  - 3) *Træer*
I lokalplanen fastlægges ikke bestemmelser med krav til genplantning af træer til erstatning for træer der fældes i forbindelse med nybyggeri. Lokalplanen indeholder derimod en bestemmelse om nyplantning af træer, jf. § 6, stk. 6, der skal sikre optimale vækstbetingelser for nyplantede træer. Ændring af beplantningsforhold indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot henholdsvis Botanisk Have kræver dispensation og vil kun kunne tillades efter dispensation for naturbeskyttelseslovens § 18.
  - 4) *Skyggeforhold*
Skyggediagrammer viser minimale gener, jf. side 11 i lokalplanforslaget. Arealer i Kongens Have berøres af mest skygge i juni kl. 19, mens arealer på Livgardens Kaserne berøres af mest skygge i marts kl. 9.
  - 5) *Forslag til amfiscene*
Forslag til amfiscene er fremkommet fra Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, som er indforstået med, at denne del af projektet ikke medtages i lokalplanen. Dette hindrer ikke at styrelsen på et senere tidspunkt kan udvikle et lignende projekt evt. andet sted i haven.
Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme vurderer, at et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene harmonerer med de intentioner, der er for udviklingen af Kongens Have.
  - 6) *At anlægge en amfiscene kræver ikke lokalplan*
Det vurderes, at det ikke kræver lokalplan at anlægge et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene i Kongens Have. Amfiteater eller friluftsscene vil derfor kunne etableres uanset om det er lokalplanlagt eller ej.
Gennemførelse af et sådan projekt afhænger imidlertid af en evt. dispensation fra den naturfredningsdeklaration der omfatter arealet.
  - 7) *Verdensarvslisten*
Kongens Have figurerer ikke pt. på den danske tentativliste over forslag til steder, der på et tidspunkt kan komme på Verdensarvslisten. Det er Kulturstyrelsen, der fremlægger nye forslag for UNESCO.

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at indskrænke lokalplanområdet, så det ikke omfatter arealer til et amfiteater i Kongens Have. Et amfiteater kræver under alle omstændigheder dispensation fra naturfredningsdeklarationen og en lokalplan alene vil ikke kunne muliggøre anlægget.

Af hensyn til en eventuel mulig publikumsadgang fra Kongens Have og for at sikre udsynet til Rosenborg Slot fra Gothersgade bedst muligt samt give mulighed for en grøn kant mod haven foreslås, at bebyggelse opføres med facade maksimalt 2 meter fra skel.

I forlængelse heraf foreslår forvaltningen, at det tilføjes, at der må hegnes i forlængelse af henholdsvis bygningens nordlige og sydlige facader til skel mod Kongens Have jf. bilag 9, revideret lokalplantegning.

Det foreslås, at muliggøre, at bygningshøjden kan reduceres ved at tillade en anden tagudformning, såfremt taghøjden derved reduceres og tagudformningen samtidig tilfører byggeriet særlige arkitektoniske kvaliteter, der harmonerer arkitektonisk med bygningens udformning. Bygningens længde kan ved optimering af arealerne reduceres med 2,5 m, så bygningens længde ikke må overstige 42 m.

Der foreslås en konsekvensrettelse om, at der maksimalt må opføres 1.050 m² etageareal mod tidligere 1350 m², I dette areal indgik kælderarealer, der ikke skal medregnes i etagearealet.

H) Parkering. I alt 37 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Det er ikke acceptabelt at anlægge parkeringspladser i et bælte langs Gothersgade.
- Lokalplanen medfører, at området friholdes for parkerede busser og biler, som i dag skæmmer.
- Dejligt, at vi bliver fri for at se på parkerede biler langs Kongens Have.
- Godt, at parkeringspladserne langs skellet mellem Kasernen og Kongens Have bliver flyttet, skellet fornyet og det grimme ståltrådshegn forsvinder.
- De planlagte permanente parkeringspladser hindrer udsynet til Rosenborg
- Det vil skræmme endnu mere end i forvejen, hvis parkerede busser flyttes til nordenden, dvs. foran slottet set fra gade.

Forvaltningens bemærkninger til tema H, Parkering.

1) *Parkering*

I dag er der i forvejen én række parkeringspladser mod Gothersgade. Med lokalplanen placeres der på en del af strækningen en ekstra række parkeringspladser langs det

centrale græsareal på eksercerpladsen og der etableres plads til 3 busser nærmest kasernebygningen – busser der i dag parkeres i det nordøstligste hjørne af kasernes område lige ved voldgraven omkring Rosenborg Slot. Terrænet falder en anelse fra Gothersgade ind mod de parkerede biler samt de nordøstligste hhv. centrale dele af eksercerpladsen og placeringen af parkeringspladser vurderes, at tage mest mulig hensyn til indsynet fra gaden til området med Rosenborg Slot.

2) *Omdisponering og reduktion af parkeringspladser*

Omdisponering og reduktion af parkeringspladser muliggør nyindretning af arealerne nord for bygningen med græs og beplantning. Dette er en klar forskønnelse af området og sikrer en større grad af visuel kontakt mellem Kongens have og Eksercerpladsen og styrker oplevelsen af et visuelt sammenhængende have-/parkanlæg.

3) *Grøn åben bufferzone*

Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme er positiv over for forslaget om, at en grøn åben bufferzone skal erstatte de parkeringsfaciliteter, som i dag eksisterer langs skel mod Kongens Have, idet den visuelle kontakt og samhørighed mellem eksercerpladsen og det øvrige haveanlæg i Kongens Have styrkes/genskabes.

I) Visuel forbindelse - indblik og udsyn. I alt 128 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Udsynet fra Kongens Have til Eksercerpladsen vil blive halveret.
- Øvesal og parkering langs Gothersgade vil skæmme det yndede indkig til Eksercerpladsen og Rosenborg.
- Spærrer for udsyn over Eksercerpladsen og Rosenborg.
- Indtil 1929 var der huse lang Kongens Have i Gothersgade, og hvor der ikke var huse var der mur, og altså intet indblik til Rosenborg.
- Hæmmer udsynet til slottet.
- En rigtig dårlig ide at placerer en bygning foran Rosenborg, præcis der, hvor langt de fleste borgere passerer og nyder udsigten til Slottet.
- En bygning her vil blokere for den fantastiske udsigt til Rosenborg, et af de steder, hvor der i dag er allerbedst udsigt.
- Projektet tager skyldig hensyn til udsigten til Rosenborg.
- Det nye musikhus ødelægger udsigten til Rosenborg lidt, men kun lidt da bygningen er gravet ned.
- Forslaget er med til at ødelægge den kulturhistorisk linje/vue, der er mellem Rosenborg og Reformert Kirke.
- Forslaget er med til at ødelægge den fine visuelle forbindelse fra 1600-tallet, der er mellem Rosenborg, Reformert Kirke og Kongens Have.

- Den nye øvesal vil frarøve de huse, der ligger over for, en fantastisk udsigt til slottet.
- De påtænkte parkeringspladser langs Gothersgade vil forringe forslaget i forvejen reducerede indblik og udsyn til Rosenborg.
- Den gode kontakt og åbne karakter, der er mellem Kongens Have og Eksercerpladsen, bliver spoleret.
- En bygning på op til 11,5 - som et 3 etages hus - kan man selvsagt ikke se hen over mod, så den yndige udsigt til Rosenborg ødelægges.
- Udsynet indefra parken samt oplevelsen af parkens rum vil blive væsentligt forstyrret.
- Anlæg af bygning vinkelret på Gothersgade blokerer for oplevelsen af området som et stort åbent rum.
- Rosenborg Have og Eksercerpladsen høre historisk og visuelt sammen, som et stort åbent frirum i byen i samspil med Rosenborg Slot og Reformert Kirke, med utallige blikvinkler og med stor herlighedsværdi.
- Som autoriseret turistguide må jeg gøre opmærksom på, hvor uvurderligt det frie indblik til Rosenborg og Kongens Have er.
- Samspillet mellem de historiske bygninger Rosenborg, Livgardens Kaserne og Reformert Kirke på de tre sider og Kongens Have på den fjerde er helt unik, og bør ikke spoles af en bygning med helt fremmedartede proportioner.
- Det påstås i forslaget, at den historiske akse fra Kongens Have til Livgardens Kaserne / Rosenborg friholdes. Det passer desværre ikke, det påtænkte byggeri vil, når man står i akse, dække for halvdelen af det tidligere orangeri.

Forvaltningens bemærkninger til tema I, Visuel forbindelse - indblik og udsyn.

1) Den visuelle oplevelse af Rosenborg Slot, Eksercerpladsen og Kongens Have

Arealet, hvor øvesalen placeres, udnyttes i dag til parkering. Ved omdisponering og reduktion af parkeringspladser vil arealerne nord for den nye bygning indrettes med græs og beplantning og blive frihold for parkeringspladser. Dette er en klar forskønnelse af området og sikrer en større grad af visuel kontakt mellem Kongens have og Eksercerpladsen og styrker oplevelsen af et visuelt sammenhængende have-/parkanlæg foruden at det vil styrke den visuelle forbindelse fra dele af Kongens Haves arealer til Rosenborg Slot.

Den valgte placering delvist inden for beskyttelseslinjen er efter forvaltningens og Kulturstyrelsens vurdering mindre forstyrrende for oplevelsen af Rosenborg Slot end en placering langs med Gothersgade.

2) Visuel forbindelse til Reformert Kirke

Den visuelle forbindelse mellem Rosenborg Slot og Reformert Kirke er bevaret men ændres i mindre grad ved at

indblikket/udsynet fremover vil være indrammet af både den eksisterende kasernebygning og den nye musikøvebygning.

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at muliggøre, at bygningshøjden kan reduceres ved at tillade en anden tagudformning, såfremt taghøjden derved reduceres og tagudformningen samtidig tilfører byggeriet særlige arkitektoniske kvaliteter, der harmonerer arkitektonisk med bygningens udformning. Bygningens længde kan ved optimering af arealerne reduceres med 2,5 m, så bygningslængden ikke må overstige 42 m.

J) Forhold til anden lovgivning. I alt 100 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Der skal, hvis forslaget realiseres, dispenseres for en overskridelse på knap 20 m af beskyttelseslinjen for fredede fortidsminder.
- Politisk studehandel om et fredet område, derved at forsvaret på forhånd har forhandlet og købt sig til dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, ved at forslaget inkluderer et amfiteater og reovering af voldgraven.
- Kulturstyrelsens accept af en evt. dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen er på forhånd købt, ved forbedringer af voldgraven tiltrods for at styrelsen i tidligere svar 17.01.2013 har udtalt, at den helst ser, at der ikke bliver bygget på stedet.
- Forståeligt at livgarden behøver en øvesal, men det retfærdiggør ikke en overskridelse af beskyttelseslinjen
- Alle bygninger og boligforeninger omkring Kongens Have er omfattet af restriktiv lovgivning, som med glæde bliver respekteret for at beskytte området. Hvordan kan der så tillades et så voldsomt indgreb som med dette byggeri?
- Lokalplanforslaget lever ikke op til planlovgivningens intentioner om at oplyse borgerne så fyldestgørende som muligt, da den del der omfatter Kongens Have ikke er tilstrækkelig beskrevet.
- Der burde ikke dispenseres for fortidsmindebeskyttelseslinjen, det er vel derfor, vi har en.
- Det er et skråplan at begynde at dispensere og åbner bare op for flere dispensationer.
- Forslaget undergraver borgernes opfattelse af, hvad der er ret og rimeligt omkring fredninger.
- Forstår ikke, at Kulturarvstyrelsen har givet dispensation.
- Bor selv i fredet ejendom, hvor man ingenting må, så det undrer at man kan dispensere for så stor en ting. Det er ikke lige behandling af alle.
- Beskyttelse af de få tilbageværende kulturminde bør strengt håndhæves, så der ikke sker en løbende gennembrud af

beskyttelseslinjer, hver gang der opstår mere eller mindre velbegrundede ønske.

- Hvad er en fredning værd, hvis den kan ophæves eller forhandles efter forgodtbefindende.
- Hvorfor lever Kulturarvstyrelsen ikke op til deres ansvar og beskytter fredede områder.
- Når hele området omkring Kongens Have er underlagt den strengeste restriktion ned i mindste detaljer for alle borgere, hvordan kan så voldsom og indgribende en ting tillades?
- Hvordan kan man beslutte et lokalplanforslag, der muliggør så stor og op til 11m høj bebyggelse af bevaringsværdigt areal og overtrædelse af bevaringslinje i et område, som forslaget selv benævner som et værdifuldt kulturmiljø i København.
- At livgarden skal have en udendørs scene i Kongens Have strider mod fredningen.
- En dispensation fra fredning og beskyttelseslinje bør kun finde sted, hvis der er tungtvejende grunde og ikke muligt at finde alternativ løsning. Ingen af delene er tilfældet med forslaget.
- Indgangen, der ifølge forslaget skal lukkes, bevirker at gennemgang hindres på sti der har været der så længe, at der er vundet varig hævd på passagen i henhold til Danske Lov. Hvis der bygges et øvelokale skal denne passage sikres rundt om bygningen.
- Behov for øvelokale retfærdiggør ikke, at man overskrider en fortidsminde beskyttelseslinje.
- Byggeriet befinder sig på grænsen mellem middelalderbyen og 1600-tallets udvidelser og er et potentielt interessant arkæologisk område. Eventuelle fund under udgravning til byggeriet kan resultere i påbud om midlertidig standsning af projektet.
- EU's udbudsregler giver mulighed for at sikre den specifikke kvalitet, der kræves for at bygge sådant et sted.
- Krænkelser af fredningen med det forslag vil åbne op for yderligere byggeri i området.
- Lokalplanen er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen. Så skulle der være lavet et tillæg til Kommuneplan 2011, og den nødvendige ændring af kommuneplanen er så omfattende, at Borgerrepræsentationen skulle have indkaldt ideer og forslag med henblik på planlægningsarbejdet. **KONKLUSION:** En vedtagelse er i strid med planloven og vil kunne påklages Natur- og Miljøklagenævnet.
- Eksercerpladsen har i kommuneplanen alene en bestemmelse om anvendelse til offentlige formål (O) uden * og uden bebyggelsesprocent / bebyggelsesregulerende bestemmelser. Det, at der ikke er * bestemmelser betyder, at det ikke har været betragtet som evt. byggegrund, og lokalplanforslaget er dermed i strid med Kommuneplan 2011

- Styrelsen for Slotte og Haver negligerer, at Kongens Have er fredet
- Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur klager over, at Københavns Kommune, har vurderet, at der ikke er behov over at udarbejde en miljørapport, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer.
- Det undrer, at Københavns Kommune uden en forhøring, som der er hjemmel til, uden videre vil give køb på fortidsmindebeskyttelseslinje og fredede områder.
- Betænkeligt, at Københavns Kommune selv vurderer, at der ikke er behov for VVM og MPP undersøgelse.

Forvaltningens bemærkninger til tema J, Forhold til anden lovgivning.

1) Alternative øvesteder

Livgardens Musikkorps har undersøgt mange alternative øvesteder, jf. notat og kortbilag 6. En total nedgravning af musikøvesalen ligger uden for den økonomiske formåen.

2) Musikøvebygningens placering

Eksercerpladsen er ikke fredet, men en del af bygningen ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot. Projektudviklingen er sket i tæt dialog med Kulturstyrelsen og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, der begge er positive over for projektet.

Den valgte placering delvist inden for beskyttelseslinjen er efter forvaltningens og Kulturstyrelsens vurdering mindre forstyrrende for oplevelsen af Rosenborg slot end en placering langs med Gothersgade uden for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

3) Fortidsmindebeskyttelseslinjen

Kulturstyrelsen har vurderet, at der kan opføres en bygning med musikøvesal, hvis det sker under hensyntagen til ind- og udsyn, som beskrevet i naturbeskyttelsesloven § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) samt under forudsætning af, at den vestlige del af den sydlige voldgrav retableres, at materialeskur umiddelbart op til fortidsmindet fjernes samt at antallet af parkeringspladser på pladsen reduceres. Kulturstyrelsen anbefaler, at byggeriet i forbindelse med byggesagsbehandlingen tillades efter dispensation for naturbeskyttelseslovens § 18 og ikke ved ændring af beskyttelseslinjen.

4) Forslag til amfiscene

Forslag til amfiscene er fremkommet fra Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, som er indforstået med, at denne del af projektet ikke medtages i lokalplanen. Dette hindrer ikke at styrelsen på et senere tidspunkt kan udvikle et lignende projekt evt. andet sted i haven.

Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme vurderer, at et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene

harmonerer med de intentioner, der er for udviklingen af Kongens Have.

5) *At anlægge en amfiscene kræver ikke lokalplan*

Det vurderes, at det ikke kræver lokalplan at anlægge et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene i Kongens Have. Amfiteater eller friluftsscene vil derfor kunne etableres uanset om det er lokalplanlagt eller ej. Gennemførelse af et sådan projekt afhænger imidlertid af en evt. dispensation fra den naturfredningsdeklaration der omfatter arealet.

6) *Lov om naturbeskyttelse*

En del af lokalplanområdet er omfattet af beskyttelseslinjerne omkring henholdsvis Rosenborg Slot og Botanisk Have som jordfast fortidsminder. I henhold til § 18 i lov om naturbeskyttelse (100 m beskyttelseslinjen omkring fortidsmindet) må der ikke foretages ændringer i arealets tilstand eller etableres hegn, placeres campingvogne eller lignende, med mindre kommunen meddeler dispensation i henhold til lovens § 65.

Dele af projektet for den nye bygning med musikøvesal, ændrede beplantningsforhold, nyt hegn m.m. ligger inden for beskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot. Gennemførelse af projektet kræver dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen eller en ændring af fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot. Københavns Kommune har dispensationskompetencen, mens Miljøministeriet har kompetencen til at ændre grænsen.

7) *Kommuneplan 2011*

Eksercerpladsen er i Kommuneplan 2011 fastlagt til institutioner og fritidsområde, der anvendes til offentlige formål samt private institutioner m.v. af almen karakter, som naturligt kan indpasses i det pågældende område (O-ramme). På grund af ekstraordinære bevaringshensyn i Indre By er arealet på Livgardens Kaserne friholdt for standardiserede rammebestemmelser om maksimal bebyggelsesprocent, etageantal og friarealprocent. Planforslaget er i overensstemmelse med Kommuneplan 2011.

8) *Planens påvirkninger af miljøet – VVM*

Forvaltningen har vurderet, at der ikke er anlæg eller projekter indenfor lokalplanområdet, der vurderes at være til skade for miljøet, og de anses dermed ikke at være omfattet af VVM-bestemmelserne (bek. nr. 1510 af 15. december 2010).

9) *MPP, Lov om miljøvurdering af planer og programmer*

Forvaltningen har vurderet, at lokalplanen ikke medfører miljømæssige konsekvenser, der betyder, at der skal udarbejdes en miljørapport i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Afgørelsen blev offentliggjort samtidig med lokalplanforslaget. Der er modtaget én klage

over Københavns Kommunes afgørelse om ikke at foretage miljøvurdering af forslag til lokalplan for Livgardens Kaserne. Klagesagen er sendt til behandling i Natur- og Miljøklagenævnet.

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at indskrænke lokalplanområdet, så det ikke omfatter arealer til et amfiteater i Kongens Have. Et amfiteater kræver under alle omstændigheder dispensation fra naturfredningsdeklarationen og en lokalplan alene vil ikke kunne muliggøre anlægget.

Af hensyn til en eventuel mulig publikumsadgang fra Kongens Have og for at sikre udsynet til Rosenborg Slot fra Gothersgade bedst muligt samt give mulighed for en grøn kant mod haven foreslås, at bebyggelse opføres med facade maksimalt 2 meter fra skel.

I forlængelse heraf foreslår forvaltningen, at det tilføjes, at der må hegnes i forlængelse af henholdsvis bygningens nordlige og sydlige facader til skel mod Kongens Have jf. bilag 9, revideret lokalplantegning.

K) Arbejdspladsforhold. I alt 138 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Naturligvis bør livgarden have ordentlige arbejdsforhold, men det forekommer ikke bydende nødvendig, at det skal ske på eksercerpladsen.
- Livgarden skal naturligtvis kunne fungere så effektiv og professionelt som alle andre virksomheder, og have øvesal der lever op til funktions- og miljøkrav.
- Naturligvis skal livgarden have et anstændigt øvelokale.
- Arbejdstilsynet lukkede i 2010 Livgardens Musikkorps øvelokale på Livgardens Kaserne på grund af ulovlige arbejdsforhold, trods års forsøg på at tilpasse akustikken i rummet, og man har efterfølgende gennemført lokalområdet for alternativer, men uden held, der er simpelthen ikke egnede steder i nærheden.
- Aktuelt øver orkestret i København og omegnskommunerne, med stort og kostbart slid på materiel og dyr transport til følge.
- Da det er en arbejdsbetingelse at øve orkestermusik og gå parade samme dag, er der brug for et øvelokale helt tæt på kasernen.
- Selvfølgelig skal livgarden have ordentlige arbejdsforhold, men det må være muligt at finde egnede lokaler i nærheden, uden at bygge nyt på området.
- Livgarden må nyde de historiske rammer, de er så heldige at kunne benytte, og så tage et andet og velegnet sted hen og øve.
- Livgardens Musikkorps, der repræsenterer Danmark ved utallige lejligheder, har ret til anstændige arbejdsforhold.

Forvaltningens bemærkninger til tema K, Arbejdspladsforhold.

- 1) *Musikøvebygning til Livgardens musikkorps*
- 2) Lokalplanen giver mulighed for at opføre en ny bygning, der rummer musikøvesal med tilhørende servicefaciliteter.
Livgardens musikkorps vil med øvesalen få dækket et behov for lokale øvefaciliteter. Projektet vil endvidere være med til at fastholde funktionen på stedet. *Alternative øvesteder*
Livgardens Musikkorps har undersøgt mange alternative øvesteder, jf. notat og kortbilag 6. En total nedgravning af musikøvesalen ligger uden for den økonomiske formåen.
- 3) *Musikøvebygningens placering*
Eksercerpladsen er ikke fredet, men en del af bygningen ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot. Projektudviklingen er sket i tæt dialog med Kulturstyrelsen og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, der er positive over for projektet.
Den valgte placering delvist inden for beskyttelseslinjen er efter forvaltningens og Kulturstyrelsens vurdering mindre forstyrrende for oplevelsen af Rosenborg slot end en placering langs med Gothersgade.
- 4) *Pladskrav til musikøvesal*
For at kunne rumme musikkorpsets øveopstilling kræves en musikøvesal med et gulvareal på mindst 14 x 22 meter, mellem 7 og 10 meter til loftet foruden et volumen på min. 2.000 m³ svarende til ca. 60 m³ pr. musiker. Der er desuden krav om, at musikøvesalen maksimalt må være placeret en km. fra Livgardens Kaserne, da musikerne skal bære deres instrumenter til og fra øvelse, når der skal øves før eller efter vagtparade eller anden militær musicering på kasernen, jf. notat med supplerende oplysninger fra Forsvarets Musiktilsyn bilag 6.

L) Alternative forslag. I alt 186 har bemærkninger vedrørende dette tema med følgende synspunkter:

- Brug Skt. Andreas Kirke i stedet for, som har et fantastisk rum og god akustik.
- I stedet for at bygge en ny sal kunne man bruge en af de kirker, der skal nedlægges i området.
- Placer øvesal et andet sted, som f.eks. alle de lukningstruede kirker eller kasserne.
- Henlæg musikkorpsets øvning til Kastellet.
- Brug Sølvgade Kasserne arealer til øvesal.
- Kan øvesalen virkelig ikke placeres et mere skånsomt sted?
- Øvesalen burde placeres et mere diskret sted, f.eks. ud mod Øster Voldgade.
- Lav øvesalen i et mere underjordisk anlæg.

- Læg øvesal under jorden og amfiteatret foran kasernebygningen, så der stadig er frit udsyn.
- Et oplagt alternativ - og også muligt - må være at opnå en fratrædelse af de langtidsudlejede lokaler i Rosengård, som efter Livgardens eget udsagn er velegnede, mod vederlag, og brug så dem som øvesal.
- Anlæg dog øvesalen et andet sted, hvor den akkurat lige så godt kan ligge – det kan Kongens Have jo ikke.
- Man kan øve i Klerkegade i det gamle Institut for Musik - så spar den gamle have.
- En parkeringskælder under den nye øvesal ville give mulighed for at rydde op på kasernens arealer og få en smuk udsigt over pladsen
- Kirker, som ofte foreslås som alternativ til en ny øvesal, er ikke egnede bl.a. pga. for lidt gulvplads og en dårlig akustik med alt for lang efterklangstid.
- Hvorfor ikke bruge den store bygning i Klerkegade, hvor musikuniversitetet netop lukker, til øvelokaler.
- Selv om det hævdes, at områdets kirker ikke er egnede til øvelokale, så må det være muligt at ombygge en forladt kirke, som f.eks. Andreas Kirken, så den bliver egnet både med hensyn til plads og akustik, og det meget billigere end at opføre en ny bygning.
- Det ville være bedre at rykke musikhus og amfiteater lidt længere ind i haven så der kunne stå flere mennesker rundt om, og huset ville smelte mere harmonisk sammen med resten af haven.
- Sølvgades kaserne. Ved at fjerne 2 etageadskillelser i de bygninger som DSB nu skal forlade, kan der efter Livgardens eget udsagn etableres egnet øvesal, men det kan ikke tillades på grund af bygningsfredning. Et sådant indgreb inden i en bygning er intet at regne mod en ødelæggelse af det enestående syn af Rosenborg med omgivende have uden bygninger.
- På borgermødet oplyste Livgarden, at der findes egnet lokale i Gothersgade lige overfor, men at de netop er langtidsudlejet til anden side. Det må være muligt at forhandle sig til disse lokaler, alternativt kunne en eksproprietation komme på tale.
- Nedgrav byggeriet med en overflade ikke højere end 1,5 meter over terræn, så alle kan se hen over det.
- Stærekassen, som i dag stort set ikke har nogen aktivitet, må være et oplagt alternativ.
- Koncertsalen i det gamle radiohus. Mulighed for, at dele den med de nuværende brugere bør undersøges.
- Lokalplanforslaget er alt for restriktivt i forhold til øvesalens arkitektur. Bygningen er alt for stor til at kunne underordne sig, og det der skitseres er blot en kedelig kasernebygning. Her er behov for et langt mere originalt bud.

- Hvorfor ikke bruge Kastelskirken, som i forvejen tilhører militæret.
- Den gamle Frimurerloge i Klerkegade bliver nu forladt af Musikvidenskabeligt Institut. Det må være muligt at lave egnede lokaler i denne store bygning, for mindre end hvad en ny bygning koster.
- En kirke, som de mange ledige i området, kan sagtens ombygges og efterklangen dæmpes til den ønskede, så det giver en fornuftig øvesal.
- Brug Tivolis koncertsal i stedet.
- Se på Naturhistorisk Museum og Botanisk Have, og lær af dem at tage hensyn til omgivelserne.
- Grav hele øvesalen ned under Eksercerpladsen, lidt som f.eks. Louisiana.
- Området er undersøgt meget grundigt for muligheder til egnet øvesal i eksisterende bygninger, både kirker og andre lokaliteter, men der er bare ikke noget steder der opfylder kravene, med hensyn til plads og volumen, og med hensyn til egnede lydforhold mm.
- Odd-fellow palæet i Bredgade
- Livgarden kunne leje sig ind i Gefions Gymnasium og DTU's bygninger i ØsterVoldgade.
- Livgarden kunne leje festsalen i det tidligere KFUM og ombygge den.
- Fredensborg Kro i Fredensborg, som i forvejen er en kongelig by, og hvor kroen alligevel står og forfalder.
- Livgarden kan ikke øve sig i Egmontbygningen, i Geocenter Øst i Øster Voldgade, i den nedlagte Netto i Landemærket, i Store Nordiske på Kongens Nytorv, eller i de forskellige kirker der foreslås.
- Byg anlægget i Østre Anlæg, hvor det ikke gør nær så meget skade.
- Byg en mock-up på stedet i fuld størrelse som en fair og åben behandling over for borgerne, så de kan se, hvad der bliver besluttet.
- Man kan gøre et hvilket som helst lokale akustisk egnet, så når man afviser alle alternativer, som f.eks. områdets kirker, så er det viljen, der mangler.
- Bygningen opføres i stedet delvis nedgravet på hjørnet af Øster Voldgade og Gothersgade, vinkelret på kasernebygningen langs Gothersgade
- Statens Museum for Kunst, tilbygningen.
- Operaen.
- DR koncerthus.
- Vega
- Tivolis Koncertsal
- Det Kongelig Bibliotek, Dronningesalen
- Krudttønden, Østerbro

- Østre Gasværk
- Det Kongelig Teater
- De planlagte permanente parkeringspladser bør helt fjernes fra kasernens arealer, og henlægges til andre steder.
- Brug det gamle musikkonservatorium på H. C. Andersens Boulevard
- Byg i stedet for på den anden side af Øster Voldgade ved observatoriet.
- Hvis instrumenternes dubleres, kan man udmærket øve et sted, der ikke ligger helt tæt på kasernen, da man så kan have det ene sæt instrumenter fast på øvestedet, og således ikke skal transportere frem og tilbage. Det må være meget billigere end at bygge en ny sal.
- Placer hellere amfiteatret i Fælledparken, hvor der er meget mere plads.
- Sankt Paul Kirke der er ledig, er stor nok til at bruges, hovedskibet er 11 x 230 m, altså mere end de 308 m² der kræves. Dertil kommer koret og sideskibene.
- Der er masser af plads til at bygge en øvesal på elværksgrunden i Adelgade, som kunne trænge til et løft, og så kunne man skåne Kongens Have / Eksercerpladsen.
- Flyt resten af Livgarden til Høvelte, og så kan de få deres øvesal der.
- Udvid den eksisterende øvesal på kasernen med flere kubikmeter ved at inddrage loft og/eller udgrav i kælder.
- Kan livgarden ikke få deres øvelokale på Amalienborg, hvor de også har hjemme.
- Brug evt. øvefaciliteter på Holmen sammen med Søværnets Tamburkorps
- Med hensyn til alternative øvesteder for Livgardens Musikkorps, så er undersøgelser af om en lokalitet er egnet eller ikke, først troværdig når den foretages af helt uvildige fagfolk, og ikke som nu af de involverede parter.
- Det må være mulig at finde en alternativ løsning på Livgardens behov, uden at sætte vores kulturarv på spil.
- Øvesalen kan graves ind i de gamle omkringliggende fæstningsbastioner som f.eks. Rosenborg Bastion eller bastionerne i Østre Anlæg
- Byg i stedet øvesalen i ”Hundeparken”, ved Botanisk Have langs Sølvgade.
- Grav øvesal helt ned under jorden. Når man kan gøre det med Naturhistorisk Museum, oven i købet på mindre følsomt område, så kan man også gøre det her.
- Bygning af øvesal på Israels Plads oven på parkeringskælderen.
- Bygning af øvesal på Folke Bernadottes Alle over for den svenske kirke

Forvaltningens bemærkninger til tema L, Alternative forslag.

1) Alternative øvesteder

Livgardens Musikkorps har undersøgt mange alternative øvesteder, jf. notat og kortbilag 6. En total nedgravning af musikøvesalen ligger uden for den økonomiske formåen.

2) Pladskrav til musikøvesal

For at kunne rumme musikkorpsets øveopstilling kræves en musikøvesal med et gulvareal på mindst 14 x 22 meter, mellem 7 og 10 meter til loftet foruden et volumen på min. 2.000 m³ svarende til ca. 60 m³ pr. musiker. Der er desuden krav om, at musikøvesalen maksimalt må være placeret en km. fra Livgardens Kaserne, da musikerne skal bære deres instrumenter til og fra øvelse, når der skal øves før eller efter vagtparade eller anden militær musicering på kasernen, jf. notat med supplerende oplysninger fra Forsvarets Musiktilsyn bilag 6.

3) Musikøvebygningens placering

Eksercerpladsen er ikke fredet, men en del af bygningen ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Rosenborg Slot. Projektudviklingen er sket i tæt dialog med Kulturstyrelsen og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, der begge er positive over for projektet. Den valgte placering delvist inden for beskyttelseslinjen er efter forvaltningens og Kulturstyrelsens vurdering mindre forstyrrende for oplevelsen af Rosenborg slot end en placering langs med Gothersgade uden for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

4) Delvis nedgravning af musikøvebygningen

Bygningen graves delvist ned og vurderes ved sin placering og udformning at tage hensyn til fortidsmindet Rosenborg Slot samt den fredede Kongens Have.

5) Parkeringskælder

En nedgravet parkeringskælder ligger uden for den økonomiske formåen.

6) Parkeringspladser

Der er ikke tidligere stillet krav til etablering af parkeringspladser på Livgardens Kaserne. Den nye bygning vil blive benyttet af medarbejdere, der i forvejen arbejder på stedet, og skaber ikke behov for mere parkering. Der genetableres 60 parkeringspladser foruden plads til 3 busser på området. Dette svarer til en parkeringsdækning på ca. 1 p-plads pr. 150 m² etageareal (kasernebygningen). Antallet af parkeringspladser er i overensstemmelse med Kommuneplan 2011 - parkeringsnormen for området er højst 1 p-plads pr. 100 m² etageareal.

M) Andet. I alt 130 har bemærkninger vedrørende andre temaer med følgende synspunkter:

- Der er manipuleret med vinkel og størrelsesforhold på den tegning, der er sendt rundt. Bygningen vil blive kæmpestor.
- Forslaget indebærer, at andre orkestret end Livgardens fremover ville kunne bruge området til kulturelle formål.
- Bygningen vil bidrage til den klaustrofobiske byggetæthed, der er omkring Nørreport.
- Forlængelsen af voldgraven og nedrivning af skur er en kvalitet i forslaget.
- Forsvaret skal spare, og når der nedlægges kaserner overalt, så er det uforståeligt at bruge mange penge på et så uheldigt byggeri.
- Debatten er afsporet på grund af misforståelser og fejlinformationer, bl.a. i Indre Bys Lokaludvalgs præsentationsmateriale.
- Der er brug for at udbrede kendskabet til denne plan, så der kan komme en større debat i det offentlige rum for den almindelige borger.
- Rigtig god idé, hvis andre ensembler og evt. amatører også kan benytte nye øvelokaler.
- Vigtigt, at lokalplanforslaget bliver bedre belyst og gennemtænkt, så hovsa løsninger undgås.
- I betragtning af områdets kulturhistoriske værdi må der virkelig tungtvejende argumenter for at opføre så stort et byggeri på dette udsatte sted. Det primære argument der anføres er, at Livgardens Musikkorps mangler et øvelokale, og selvfølgelig skal de have ordentlige forhold, men det forekommer ikke tvingende nødvendigt at placere det netop her.
- Nærliggende at tro, at man på populistisk vis forsøger, at "købe" sig til en dispensation ved bl.a. at indbefatte et amfiteater.
- En saglig vurdering af forslaget bør baseres på de enkelte elementer og ikke på en samlet vurdering af elementer, der strengt taget ikke har noget med hinanden at gøre.
- Øvelokalet koster ca. 39 mill.kr. og forsvaret betaler selv 15 mill.kr. Hvilke fonde og interesser står bag finansieringen og hvilke interesser varetager politikerne?
- Det ville være ønskeligt, at hele problematikken omkring genskabelsen af parterret som en del af Kongens Have blev gennemarbejdet inden lokalplanforslaget eventuelt beslattes.
- Bør genskabelsen af Kongens Haves helhed, inklusiv eksercerpladsens areal, ikke have en større prioritet end at tilgodese livgarden, som alligevel har hovedparten af deres funktioner på Høvelte kasernerne.
- Lad os drage læren af HT-terminalen på Rådhuspladsen og evt. menighedsrådshuset ved Holmens Kirke.
- Gentak ikke miseren fra Østre Anlæg med tilbygningen til Statens museum for kunst.

- Lokalplanforslaget overser helt, at Reformert Kirke for 300 år siden blev bygget som genbo til Rosenborg, og at det er en vigtig del af kulturmiljøet, som forslaget begrænser.
- Den gene for trafikken i Gothersgade, der opstår, når tursistbusser stopper eller køre langsomt forbi, for at passagerer skal kunne nyde udsigten til Rosenborg, vil kun forstærkes, når en ny øvesal begrænser området hvor der er god udsigt til slottet.
- Er der virkelig ikke nogen politiker, planlægger, arkitekter osv. der vil kæmpe for indre by, og ikke bare sige ja, fordi der tilbydes finansiering til et amfiteater.
- København mangler næppe nye koncertsale, slet ikke efter den nye opera og DR's nye koncertsal.
- Flere delprojekter bør ikke forvirre debat og beslutning, og flytte fokus fra det egentlige.
- Frivillige donationer skaber et urimeligt pres på beslutningstagere.
- Tankevækkende, at alle protester mod forslaget kommer fra folk i lokalområdet, og at alle støtter til forslaget kommer fra militæret.
- Denne digitale høringsportal er en tvivlsom måde at postulere borgerinddragelse på
- Risiko for erstatningskrav til genboerne i Gothersgade.
- Det er svært at være for eller imod, når lokalplansforslaget er så ukonkret, det er fuldstændig afgørende for om forslaget er godt eller dårligt, hvordan byggeriet helt konkret bliver.
- Sagen minder om det skrinlagte menighedshus ved Holmens Kirke, hvor man efter protester alligevel kunne finde en anden løsning.
- Det er som om, at Center for Bydesign har gjort alt for at hemmeligholde planerne om bygning af ny øve/koncertsal ved Kongens Have. I alt 345 foldere er omdelt til de umiddelbare naboer, men Kongens Have er for ALLE Københavnerne.
- Høringer som omhandler kulturarv bør være mere synligt, da det ikke kun angår folk i lokalområdet.
- Borgerrepræsentationen prøver at føre borgerne bag lyset, ved den misvisende tekst om at opføre en bygning i et hjørne af Eksercerpladsen, uden klart at gøre opmærksom på, at det drejer sig om at opføre en massiv bygning op mod Kongens Have.
- Kongens Have er helt afgørende for den luft- og lyskvalitet, der gør, at man kan blive boende i byen, og denne kvalitet må på ingen måde kompromitteres.
- Meget usympatisk at gemme en 1350 m² stor bygning i et trojansk amfiteater.
- Inden dette forslag endelig vedtages bør der rejses en mock-up i de rette dimensioner på stedet, så man kan se størrelse og indvirkning for områdets visuelle sammenhæng.

- Der er brug for en samlet undersøgelse af udbud og økonomi i byens koncertsale og musikscener før der bygges flere musikhuse.
- Vi der bor i indre by er træt af al det svineri, der følger med udviklingen af København som ”party-by”, så nej tak til endnu et spillested.
- KK gøres opmærksom på, at der er placeret et dampkammer i den påtænkte voldgrav på strækningen langs Gothersgade, samt en række forsyningslinjer på lokalplanområdet, der skal respekteres. KK bedes gå i dialog med planafdelingen for varme, køl og bygas, og undersøge oplysninger om flere ledninger på www.ler.dk
- Ved Frank Jensen overhovedet, hvad der foregår i hans Kommune.
- Forhold omkring oplysning og borgermøde har været alt for dårlig.
- Den kommunale sagsbehandling har været forhastet, manipulerende og mangelfuld uden de nødvendige forundersøgelser.
- Det er stærkt bekymrende, at lokalplanen lanceres som bygning af et øvelokale, men i realiteten er et langt større hus.
- Det virker som om de meget strenge krav til et øvelokale er fremstillet for, på forhånd, at udelukke alle alternativer, og være designet til præcis at passe til det foreslåede musikhus.
- Kulturstyrelsen skalter og valter med kulturarven.
- Der er efterhånden meget få grønne åndehuller tilbage i indre by, og i vores tid har man bygget stor udvidelse af Statens Museum for Kunst i Østre Anlæg, planlægger Naturvidenskabeligt Museum i Botanisk Have og så bør man ikke oveni bygge dette forslag med øvesal / koncertsal og amfiteater i Kongens Have / Eksercerpladsen.
- I betragtning af den forventede befolkningsvækst i København så får byen brug for sine parker i ubeskåret stand.
- Processen omkring forslaget bør sættes i stå, indtil Borgerrepræsentationen har en grundig, fyldestgørende og uvildig redegørelse, for hvad der er nødvendigt at bygge på så udsat et sted.
- Den eneste måde man kan vurdere forslaget på en fair måde er at opføre en mock-up på stedet i 1:1.
- Byens parker er ikke ledige byggegrunde.
- Lav en fredning af Livgardens Musikkorps, så den kan sidestilles med kulturhistoriske minder, og tilgodeses på linje med historiske områder.
- Meget mærkeligt, at Kulturstyrelsen kan acceptere forslaget, samtidigt med, at de helst ser, at der ikke bygges på arealet.
- Ikke rimeligt, at Kulturstyrelsen på den måde indgår studehandler omkring kulturværdier.

- Lokalplanforslaget hænger måske sammen med, at man har en donation til det fra A.P.Møllers fond? Det burde ikke være det, der afgjorde så følsomt et anliggende.
- Af de 379 indsigelser der 2.april var indkomne på den digitale høringsportal er 149 for og 230 imod. Af de 149 der er for forslaget, er minimum 118 fra ansatte i musikkorpset og deres pårørende, svarende til 79 %, og muligvis flere.
- Alle med faglig baggrund - planmæssig, bygningsmæssig, havemæssigt osv. - er mod forslaget.
- Udbuddet af musikscener i hovedstaden overstiger allerede i dag efterspørgselen, der er ikke brug for endnu en.
- Reetablering af dele af voldgraven og fjernelse af materialeskur, har intet som helst med en øvesal at gøre, og bør fjernes under alle omstændigheder.
- Denne høring er endt som en konkurrence i at mobilisere, musikere og livgardens folk plus pårørende for forslaget, og imod forslaget folk fra de berørte områder. Det giver ikke et retvisende billede af projektets manglende demokratiske opbakning.
- Meget uheldigt at 3D illustrationerne i forslaget er misvisende mht. bygningens størrelse.

Forvaltningens bemærkninger til tema M, Andet.

1) Illustrationer i lokalplanforslaget

Der er stillet spørgsmålstegn til om tegnings- og illustrationsmateriale er retvisende. Forvaltningen har derfor bedt Erik Møller Arkitekter om at kontrollere dette. Tegnings- og illustrationsmaterialet i lokalplanforslagets redegørelsesdel side 6, 7, snittegning side 8 samt skyggediagrammer side 11 er med hensyn til størrelsesforhold, proportioner og skygger retvisende.

Håndtegningerne side 8 er, for så vidt angår den del der ligger inden for Livgardens Kasernes område, herunder musikøvebygningens volumen, konstruerede perspektivtegninger men ikke udtryk for et konkret projekt til musikøvebygningen, mens bebyggelsen i baggrunden nærmere er en signatur for bebyggelsen langs Gothersgade og således ikke repræsenterer de konkrete bygninger langs Gothersgade. Forvaltningen foreslår, at håndtegningerne på side 8 i lokalplanforslaget udgår.

2) Byggeriet skal sendes i udbud

Der foreligger endnu ikke et konkret projekt til bygningen, da byggeriet skal sendes i udbud. Lokalplanen skal således udgøre rammerne for et egentligt projektforslag til udformning af en bygning på stedet. Det er forvaltningens vurdering, at der inden for disse rammer er mulighed for at opføre en bygning med nutidigt, stilfærdigt arkitektonisk udtryk. Bygningen underordnes parklandskabet, der omgiver Rosenborg slot og tilpasses i øvrigt det særlige kulturmiljø i området.

- 3) *Om at stille musikøvebygningen til rådighed for andre brugere*
Lokalplanen kan ikke regulere råderet til bygninger.
- 4) *Offentlighedsfase*
Borgerrepræsentationen besluttede på sit møde den 24. januar at sende lokalplanforslaget i høring.
Samtidig med offentliggørelsen af forslag til lokalplan "Livgardens Kaserne" har forvaltningen skriftligt underrettet herom, jf. § 26 i planloven. Forvaltningen har sendt 345 foldere ud til ejere, lejere og brugere inden for et afgrænset område omkring Gothersgade og Øster Voldgade.
Interessegrupper, lokaludvalg, forvaltninger og ministerier er ligeledes blevet underrettet om offentliggørelsen af lokalplanforslaget. Der ud over er der sendt foldere/lokalplanforslag til fremlæggelsesstederne (biblioteker og Borgerservice Centre).
I forbindelse med den offentlige høring fra den 31. januar til den 2. april 2013 har Teknik- og Miljøforvaltningen afholdt et borgermøde om forslaget den 19. februar på Sølvgades Skole. Ud over Københavns Kommunes høringsportal <http://www.blivhoert.kk.dk/lokalplaner> var der flere forskellige muligheder for at indsende et høringssvar. Man kunne også sende sit høringssvar pr. mail eller med post til Center for Bydesign.
- 5) *Høringsperioden/høringssvar*
Høringsperioden sluttede den 2. april 2013, og der er modtaget 481 høringssvar. Alle høringssvar indgår på lige fod i den videre behandling af sagen, og det uanset borgernes bopæl, erhverv, familiemæssige relationer mv.
- 6) *Ledningsforhold*
Dampkammer ligger uden for lokalplanens område. Med hensyn til forsyningsledninger i området er der tale om et privatretligt anliggende og nybyggeri forudsætter, at der mellem de pågældende arealejere og ledningsejere nærmere aftales, hvordan ledningsføringer og bebyggelse kan indpasses, samt at der indgås fornødne aftaler om sikring eller flytning af ledninger.
- 7) *Trafikmønster*
Lokalplanens mulighed for nybyggeri forventes i det daglige ikke at medføre ændringer af trafikmønsteret for bil- og cykeltrafik til og fra lokalplanområdet. Der forventes ikke væsentlige ændringer for trafikmønsteret for bil- og cykeltrafik til/fra og omkring lokalplanområdet i forbindelse med eventuelle offentlige koncerter.
- 8) *Parterre som del af Kongens Have*
Forsvaret har fortsat aktiviteter på Livgardens Kaserne/Eksercerpladsen (kasernen blev ikke lukket i forbindelse med det seneste forsvarsforlig). Genskabelse af parterret som en del af Kongens Have er derfor ikke aktuelt på nuværende tidspunkt.

9) *Reetablering af voldgrav ved Rosenborg Slot samt fjerne skur*
Uden for lokalplanområdet omfatter projektet reetablering af dele af voldgraven ved Rosenborg Slot og fjernelse af materialeskur. Det kan oplyses, at donationer fra en fond er givet til gennemførelse af det samlede projekt. Hvis en bygning der indeholder musikøvesal ikke realiseres vil øvrige dele af projektet heller ikke blive gennemført.

10) *Alternative øvesteder*

Livgardens Musikkorps har undersøgt mange alternative øvesteder, jf. notat og kortbilag 6. En total nedgravning af musikøvesalen ligger uden for den økonomiske formåen.

11) *Pladskrav til musikøvesal*

For at kunne rumme musikkorpsets øveopstilling kræves en musikøvesal med et gulvareal på mindst 14 x 22 meter, mellem 7 og 10 meter til loftet foruden et volumen på min. 2.000 m³ svarende til ca. 60 m³ pr. musiker. Der er desuden krav om, at musikøvesalen maksimalt må være placeret en km. fra Livgardens Kaserne, da musikerne skal bære deres instrumenter til og fra øvelse, når der skal øves før eller efter vagtparade eller anden militær musicering på kaserne, jf. notat med supplerende oplysninger fra Forsvarets Musiktilsyn bilag 6.

For at kunne rumme musikkorpsets øveopstilling kræves mere plads end til en koncertopstilling, jf. notat bilag 6 om arealbehov og bilag 7, øvebygningens indretning. Øvesalen vil dermed kunne ændres til at rumme en koncertopstilling og ca. 150 tilhørerpladser uden det kræver mere areal.

12) *Musikøvebygningens indretning med servicefaciliteter*

Musikøvebygningen indeholder ca. 1.070 m² etageareal foruden kælder og rummer ud over selve musikøvesalen også tilhørende/nødvendige servicefaciliteter, som enkeltmandsøvebokse, pauserum til personalet, opbevaringsrum til instrumenter samt personaletoiletter/rengøringsrum i kælderen.

For at tilgodese muligheden for at holde f.eks. offentlige koncerter indeholder bygningen desuden publikumsfaciliteter som f.eks. foyer og toiletfaciliteter, jf. tegning af forslag til musikøvebygningens indretning bilag 7.

13) *Placering af øvesalen*

Musikøvebygningen skal ligge i et hjørne af eksercerpladsen til den Kongelige Livgardes Kaserne, og ikke i Kongens Have som flere indsigere tilsyneladende forudsætter.

14) *Forslag til amfiscene*

Forslag til amfiscene er fremkommet fra Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, som er indforstået med, at denne del af projektet ikke medtages i lokalplanen. Dette hindrer ikke at styrelsen på et senere tidspunkt kan udvikle et lignende projekt evt. andet sted i haven.

Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme vurderer, at et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene harmonerer med de intentioner, der er for udviklingen af Kongens Have.

15) At anlægge en amfiscene kræver ikke lokalplan

Det vurderes, at det ikke kræver lokalplan at anlægge et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene i Kongens Have. Amfiteater eller friluftsscene vil derfor kunne etableres uanset om det er lokalplanlagt eller ej. Gennemførelse af et sådan projekt afhænger imidlertid af en evt. dispensation fra den naturfredningsdeklaration der omfatter arealet.

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at indskrænke lokalplanområdet, så det ikke omfatter arealer til et amfiteater i Kongens Have. Et amfiteater kræver under alle omstændigheder dispensation fra naturfredningsdeklarationen og en lokalplan alene vil ikke kunne muliggøre anlægget.

Af hensyn til en eventuel mulig publikumsadgang fra Kongens Have og for at sikre udsynet til Rosenborg Slot fra Gothersgade bedst muligt samt give mulighed for en grøn kant mod haven foreslås, at bebyggelse opføres med facade maksimalt 2 meter fra skel.

I forlængelse heraf foreslår forvaltningen, at det tilføjes, at der må hegnes i forlængelse af henholdsvis bygningens nordlige og sydlige facader til skel mod Kongens Have jf. bilag 9, revideret lokalplantegning.

N) Positive over for forslaget. I alt 156 er positive over for forslag med følgende synspunkter:

- Forslaget kan forskønne nærområdet til Rosenborg ved at fjerne grimt skur, genskabe mere af voldgraven og få flyttet busser væk fra området.
- Forslaget indebærer, at andre orkestret end Livgardens fremover ville kunne bruge området til kulturelle formål.
- Naturligvis skal livgarden have et anstændigt øvelokale.
- Genskabelse af volden ved Rosenborg er et formildende element.
- Livgarden er et stort aktiv for hele byen, og det er vigtig, at den forsat bliver det samme sted og får ordentlige forhold.
- Livgarden hører historisk til i området.
- Musikkorpset leverer musik til Kongehuset og militæret foruden en landsdækkende koncertvirksomhed og har brug for ordentlige øvefaciliteter.
- Livgarden musikkorps hører til på Livgardens kaserne, med mulighed for opbevaring af musikinstrumenter,

omklædningsmuligheder osv., når musikkorpset medvirker i vagtparaden.

- Amfiteatret vil være et ekstra tilskud til Kongens Have.
- Vil falde i god tråd med den aktivitet, der allerede eksisterer i Kongens Have.
- Godt, at københavnerne får mulighed for at høre Musikkorpsets koncerter fra en beskeden tribune i Kongens Have.
- Naturligvis skal livgarden have et anstændigt øvelokale.
- Arbejdstilsynet lukkede i 2010 Livgardens Musikkorps øvelokale på Livgardens Kaserne på grund af ulovlige arbejdsforhold, trods års forsøg på at akustiktilpasse rummet, og man har efterfølgende gennemført lokalområdet for alternativer, men uden held, der er simpelthen ikke egnede steder i nærheden.
- Aktuelt øver orkestret i København og omegnskommunerne, med stort og kostbart slid på materiel og dyr transport til følge.
- Da det er en arbejdsbetingelse at øve orkestermusik og gå parade samme dag, er der brug for et øvelokale helt tæt på kasernen.
- Livgardens Musikkorps, der repræsenterer Danmark ved utallige lejligheder, har ret til anstændige arbejdsforhold.
- Projektet er en afvejning af forskellige og ofte modsatte ønsker, og prisen som lokalplanen beskriver, er meget lille i forhold til hvad der opnås.
- Lokalplanen medfører, at området friholdes for parkerede busser og biler, som i dag skæmmer.
- Forlængelsen af voldgraven og nedrivning af skur er en kvalitet i forslaget.
- Amfiteatret vil forøge tilbud til borgere og gæster i Kongens Have, og kan spare den for mange skæmmende tribuner andre steder i haven.
- En smuk og følsom bygning bygget i dag kan godt indgå harmonisk i fortidens skønhed og være vores arv til eftertiden.
- Livgarden er et levende historisk aktiv for København, og man må respektere dens daglige virke.
- Selvfølgelig skal byen forskønnes med en musikpavillon.
- På nuværende tidspunkt er kasernens område et stort rod, og få ryddet op i containere, parkerede biler, fodboldmål, bunkere vil være et stort plus.
- En scene vendt ud mod Kongens Have vil kun gøre haven endnu bedre.
- Amfiteatret vil give København en form for udendørs scene den i den grad mangler.
- Det er vigtigt, at Musikkorpsets gøremål holdes inden for kasernens område eller i hvert fald tæt på.
- Musikkorpset er en vigtig del af livgarden og kan ikke henlægges til den anden del af byen.

- Projektet tager skyldig hensyn til udsigten til Rosenborg.
- Projektet viser visioner for den levende del af musiklivet. Lad os skabe en ny bygning til glæde for de næste 350 år.
- Musikkorpset er en kulturinstitution, der fortjener og har hårdt brug for en øvesal, der er bygget til formålet pga. krav til gulvplads, krav til rumfang for at undgå høreskader, krav til efterklangstid, og som ligger på tjenestestedet.
- Rigtig god idé, hvis andre ensembler og evt. amatører også kan benytte nye øvelokaler.
- Placering delvis under jorden bevirker, at omgivelserne ikke bliver synderligt berørt, når bygningen står færdig.
- Naturligt og vigtigt, at musikkorpset kan øve sig tæt på det sted, hvor de hver dag deltager i vagtparaden.
- Dejligt, at vi bliver fri for at se på parkerede biler langs Kongens Have.
- Byggeriet ser rigtig godt ud og er placeret optimalt på livgardens område.
- Forslaget, og ikke mindst amfiteatret, vil bidrage positivt til Kongen Have.
- Det er vigtigt at bevare fortidsminder, men også vigtigt, at de kan eksistere sammen med nyt som i dette gennemtænkte forslag, og vigtigt at vi sætter vor tids aftryk på København.
- Den indgang til haven, der nedlægges, erstattes med en anden og pænere indgang med en bedre placering.
- Det nye musikhus er en klar forbedring i forhold til de parkerede lastbiler mm., der er der i øjeblikket.
- Et musikhus er nødvendigt for at kunne bevare Livgarden i det karakteristiske og verdensberømte Københavnske gadebillede.
- Oplagt at give Livgardens Musikkorps tilbage til københavnernes med gode faciliteter til friluftskoncert.
- Forslaget kan ophøje Kongens Have til et mere kulturelt samlingspunkt midt i byen, hvor der er noget for alle borgere.
- Musik har der altid været i Kongens Have, så hvorfor ikke genoptage den gamle tradition.
- Livgarden er en vigtig levende kulturel institution, der bør have optimale forhold.
- Øvesalen bør have en original arkitektur, og ikke bare underordne sig området, som lokalplanforslaget lægger op til. Selvfølgelig skal der tages hensyn til omgivelserne, men bare at underordne sig vil mislykkes alene på grund af bygningens størrelse.
- Lav en fredning af Livgardens Musikkorps, så den kan sidestilles med kulturhistoriske minder og tilgodeses på linje med historiske områder.

Forvaltningens bemærkninger til tema N, Positive over for forslaget.

1) *Musikøvebygning til Livgardens musikkorps*

Lokalplanen giver mulighed for at opføre en ny bygning, der rummer musikøvesal med tilhørende servicefaciliteter. Livgardens musikkorps vil med øvesalen få dækket et behov for lokale øvefaciliteter. Projektet vil endvidere være med til at fastholde funktionen på stedet.

2) *Byggeriet skal sendes i udbud*

Der foreligger endnu ikke et konkret projekt til bygningen, da byggeriet skal sendes i udbud. Lokalplanen skal således udgøre rammerne for et egentligt projektforslag til udformning af en bygning på stedet. Det er forvaltningens vurdering, at der inden for disse rammer er mulighed for at opføre en bygning med nutidigt, stilfærdigt arkitektonisk udtryk. Bygningen underordnes parklandskabet, der omgiver Rosenborg slot og tilpasses i øvrigt det særlige kulturmiljø i området.

3) *Tilpasning til området*

Det er et væsentligt element i realiseringen af projektet, at byggeriet i sin arkitektur og udformning tilpasses det bevaringsværdige kulturmiljø i området og at bæredygtighed, som f.eks. lokal afledning af regnvand indgår i projektet. Byggeriet opføres efter laveste energiklasse.

4) *Forslag til amfiscene*

Forslag til amfiscene er fremkommet fra Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, som er indforstået med, at denne del af projektet ikke medtages i lokalplanen. Dette hindrer ikke at styrelsen på et senere tidspunkt kan udvikle et lignende projekt evt. andet sted i haven.

Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme vurderer, at et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene harmonerer med de intentioner, der er for udviklingen af Kongens Have.

5) *At anlægge en amfiscene kræver ikke lokalplan*

Det vurderes, at det ikke kræver lokalplan at anlægge et amfiteater eller et mindre anlæg med en friluftsscene i Kongens Have. Amfiteater eller friluftsscene vil derfor kunne etableres uanset om det er lokalplanlagt eller ej.

Gennemførelse af et sådan projekt afhænger imidlertid af en evt. dispensation fra den naturfredningsdeklaration der omfatter arealet.

6) Lokalplanen kan ikke regulere råderet til bygninger.

Forslag til ændringer af lokalplanen

Det foreslås, at indskrænke lokalplanområdet, så det ikke omfatter arealer til et amfiteater i Kongens Have. Et amfiteater kræver under alle omstændigheder dispensation fra naturfredningsdeklarationen og en lokalplan alene vil ikke kunne muliggøre anlægget.

Af hensyn til en eventuel mulig publikumsadgang fra Kongens Have og for at sikre udsynet til Rosenborg Slot fra Gothersgade bedst

muligt samt give mulighed for en grøn kant mod haven foreslås, at bebyggelse opføres med facade maksimalt 2 meter fra skel.

Skema over forvaltningens forslag til ændringer

Der henvises til bilag 8 med forslag til ændringer hvor et skema over foreslåede ændringer også indgår.